

TTE 4010 Laatu- ja mittaustekniikat
TENTTI 8.9.2008

Vastaa **kaikkiin** kysymyksiin, tentissä saa käyttää kaikkea mahdollista materiaalia, paitsi tietokonetta tai matkapuhelinta.

1. **Arvoanalyysi** (5p)

Selitä, kuinka arvoanalyysi tehdään ja keksi esimerkki, joka liittyy tuotantolaitteistojen hankintavaihtoehtojen punnintaan

2. **Six-sigma** (5p)

Kerro konseptin perusidea ja käytöstä toimintojen kehittämisessä.

3. **Sovellustehtävä** (10p)

Siltanosturin kiskoja valmistavan yrityksen laatupoikkeamakirjanpito on esitetty taulukossa 1

Listaan on kirjattu laatupoikkeaman ilmennyttyä seuraavat tiedot:

- työntekijä
- viikonpäivä
- kellonaika
- työstökone
- häiriötyyppi
- häiriön aiheuttamat kustannukset.

a) Mitkä ovat häiriötilaston merkittävimmät kustannuksia aiheuttavat häiriöt pareto-periaatteen mukaan?

b) Tutki histogrammin avulla poikkeaman esiintyvyyttä tuotanto-olojen mukaan

- viikonpäivän,
  - kellonajan
  - koneiden ja työntekijöiden suhteen.
- Esitä päätelmiä tuloksista.

KURSSIN ARVOSANA

Kurssin arvosana määräytyy tentin (0...20p) ja harjoitustyöstä saatujen lisäpisteiden (0...2p) mukaan. HUOM. Lisäpisteet ovat voimassa vain *ensimmäisessä* osallistumassasi tentissä. Merkitse tenttipaperiin onko kyseessä ensimmäinen tentti.

Taulukko 1. Valmistuksen laatupoikkeamista kerättyjä tietoja.

nro	Koneistaja	viikon-päivä	Kellonaika	Kone	Häiriötyyppi	kust. (€)
2	Haartmann	ke	13:20	Mazak	Paikoitusvirhe ¹	14.500
2	Metsä-Ketelä	pe	17:35	Okuma	Teräriikko ¹	7.500
3	Lebedev	ma	8:20	Kitamura	Väärä ohjelma ¹	3.000
4	Niemi	ma	9:00	Mazak	Väärä ohjelma ²	3.000
7	Haartmann	ke	16:30	Mazak	Käännemitta ¹	700
4	Haartmann	ma	14:55	Okuma	Pinnankarheus ¹	7.000
7	Lebedev	ma	10:45	Mazak	Materiaalivirhe ¹	3.000
8	Metsä-Ketelä	pe	11:20	Kitamura	Materiaalivirhe ²	3.000
9	Lebedev	ke	12:30	Mazak	Teräriikko ²	3.500
20	Niemi	ke	14:10	Mazak	Väärä ohjelma ³	3.000
22	Niemi	ke	9:15	Kitamura	Väärä ohjelma ⁴	2.000
22	Metsä-Ketelä	ke	8:30	Mazak	Pinnankarheus ²	3.000
23	Haartmann	ke	15:25	Mazak	Väärä ohjelma ⁵	3.000
24	Lebedev	ke	10:40	Mazak	Paikoitusvirhe ²	17.500
27	Niemi	pe	17:25	Kitamura	Pinnankarheus ³	3.000
24	Metsä-Ketelä	ma	14:10	Mazak	Väärä ohjelma ⁴	3.000
27	Haartmann	pe	12:15	Okuma	Teräriikko ³	4.500
28	Haartmann	ke	17:15	Mazak	Käännemitta ²	700
29	Sika-Salonen	ma	11:20	Mazak	Materiaalivirhe ³	2.000
20	Sika-Salonen	ma	15:40	Mazak	Käännemitta ²	700
22	Metsä-Ketelä	ma	8:30	Okuma	Pinnankarheus ⁴	700
22	Lebedev	ma	13:20	Kitamura	Pinnankarheus ⁵	3.000
23	Haartmann	ke	9:00	Mazak	Käännemitta ⁴	700
24	Sika-Salonen	ma	17:10	Okuma	Pinnankarheus ⁶	700
27	Niemi	ma	15:25	Mazak	Väärä ohjelma ⁷	3.000
24	Haartmann	ke	18:30	Mazak	Paikoitusvirhe ³	11.500
27	Sika-Salonen	ma	12:20	Mazak	Käännemitta ⁵	700
28	Niemi	ke	16:15	Okuma	Väärä ohjelma ⁸	3.000
29	Lebedev	ma	7:55	Mazak	Käännemitta ⁶	700
30	Sika-Salonen	ke	10:45	Kitamura	Pinnankarheus ⁷	3.000
32	Lebedev	ma	8:20	Mazak	Teräriikko ⁴	7.000
32	Metsä-Ketelä	ke	13:25	Kitamura	Väärä ohjelma ⁹	3.000
33	Niemi	ma	7:45	Okuma	Pinnankarheus ⁸	3.000
34	Haartmann	ke	9:30	Kitamura	Pinnankarheus ⁷	2.500
37	Lebedev	pe	11:10	Okuma	Pinnankarheus ¹⁰	3.000
34	Niemi	ke	13:20	Kitamura	Väärä ohjelma ¹⁰	3.200
37	Niemi	ma	16:00	Okuma	Väärä ohjelma ¹¹	3.000
38	Niemi	ma	12:35	Kitamura	Väärä ohjelma ¹²	3.000